

รุ่งอรุณ ชนะวีรรณ¹, สุขสมัย สุทธิบัติ², พิมลรัตน์ วรรณะหทัย³,
สุนทรียา เหมือนพะวงศ์⁴

โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง^{1,2,3,4}

Rungarun Chanaweewarun¹, Suksamai Suthibhodee²,

Pimonrat Vattanahathai³, Suntariya Muanpawong⁴

Doctor of Philosophy Program in Social Science Ramkhamhaeng

University^{1,2,3,4} E-mail: beng2679@hotmail.com^{1,2,3,4}

Received: March 29, 2022; Revised: May 30, 2023; Accepted: June 19, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ (1) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกัน (2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกันตามกฎหมายของประเทศไทย (3) เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายการคุ้มครองผู้ค้ำประกันของต่างประเทศ (4) เพื่อพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกันของประเทศไทย ในการคุ้มครองผู้ค้ำประกันโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) สำหรับการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากวิจัยเอกสาร (documentary research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interviews) จากกลุ่มประชากร 5 กลุ่ม ได้แก่ ผู้พิพากษา นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ สถาบันการเงินและการธนาคาร ทนายความ และประชาชนทั่วไปที่มีส่วนร่วมในการทำสัญญา ผลการวิจัยพบว่า มาตรการทางกฎหมายส่งผลต่อการคุ้มครองผู้ค้ำประกันดังต่อไปนี้ 1) การค้ำประกันตามมาตรา 680 การบอกเลิกสัญญาในกรณีที่ทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันลดน้อยถอยลง พบว่าข้อกฎหมายไม่มีการกำหนดให้ผู้ค้ำประกันบอกเลิกสัญญาได้ เพราะหน้าที่ค้ำประกันย่อมมีมูลค่าลดลงไม่เหมาะสม 2) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ 11 ว่าด้วยการค้ำประกัน มาตรา 683 กฎหมายกำหนดให้ผู้ค้ำประกันแบกรับภาระมากเกินไป เป็นมาตรการที่กำหนดก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน 3) ผู้ค้ำประกันต้องถูกบังคับให้ชำระหนี้ยอมกระทบกระเทือนถึงความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัวและก่อให้เกิดผลกระทบต่อคู่สมรสได้ และการทำสัญญาค้ำประกันเป็นการสร้างภาระผูกพันในการก่อหนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อทรัพย์สินของผู้ค้ำประกันที่เป็นสินสมรส ควรให้คู่สมรสมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

คำสำคัญ: สัญญาค้ำประกัน ความรับผิด คู่สมรส

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the theoretical concepts of guarantor protection 2) to study the legal problems of guarantor protection laws in Thailand 3) to study foreign guarantor protection legal measures 4) to develop the law on guarantor protection in Thailand. This study used qualitative research design for data collection. The researcher collected data from documentary research and semi-structured in-depth interview from 5 groups of people: judges, academics and experts banking and financial institutions,

lawyers and the general public involved in contracting. The results of the study indicated that legal measures affecting the protection of the guarantor were as follows: 1) Guarantee under section 680, termination of contract in the event that the property of the guarantor is diminished did not require the guarantor to terminate the contract because the guaranteed debt will naturally decrease in value. 2) Civil and Commercial Code, Title 11 on Guarantees Section 683, the law requires the guarantor to bear too much burden. It is a predetermined measure that causes unfairness to the guarantor. 3) The guarantor must be compelled to pay the debt, which will affect the well-being of the family members and may affect the spouse. And the contract of guarantee is an obligation to create debt which may affect the property of the guarantor that is marital property the spouse should be involved in decision-making. Thus, recommendations to guarantor protection law were as follows: 1) the law should require the surety to terminate the surety ship contract in the event that the surety has deteriorated assets, which is the reason the surety cannot pay the debt on behalf of the debtor; 2) In the event that the surety is a quasi-incompetent or incompetent, the surety can terminate the contract 3) amends the law on payment of default interest of the surety, 4) amends the law on liability for encumbrance which is a debt instrument, 5) stipulates in the contract of guarantee that the surety having a spouse must have consent from the spouse to enter into the contract. And the spouse is not liable for any obligations in the contract.

KEYWORDS: Guarantee contract, Liability, Spouse

บทนำ

บทบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 เอกเทศสัญญา ลักษณะ 11 คำประกัน ได้มีการตรวจแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2557 มีผลใช้บังคับวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2558 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 21) พ.ศ. 2558 มีผลใช้บังคับวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 ด้วยเหตุผลที่ว่าบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้อยู่ปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันซึ่งมิใช่ลูกหนี้ชั้นต้นแต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่เป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้มักจะอาศัยอำนาจการต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงิน กำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้ำประกันตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

หรือให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้นกรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้ำประกันซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ค้ำประกันจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้ำประกันจึงจำเป็นต้องแก้ไขตราพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย จึงได้ศึกษาเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมายคำประกันทั้ง 4 หมวด อีกครั้ง และพบว่าบทบัญญัติของกฎหมายที่แก้ไขใหม่ทั้งสองฉบับได้สร้างความเป็นธรรมโดยผู้ค้ำประกันที่เป็นประชาชนทั่วไปได้รับความคุ้มครองตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมากยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดให้การค้ำประกันหนี้ในอนาคตหรือหนี้ที่มีเงื่อนไขต้องมีวัตถุประสงค์ในการก่อหนี้ ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่มีคำประกันและระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะค้ำประกันไว้ในสัญญาตามมาตรา 681 วรรคสอง การกำหนดให้ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วมข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ตาม

มาตรา 681/1 การกำหนดให้ข้อตกลงที่แตกต่างไปจากกฎหมายที่ผู้ค้าประกันได้รับสิทธิและได้รับความคุ้มครองตามมาตรา 681 วรรคหนึ่ง วรรคสองและวรรคสาม มาตรา 694 มาตรา 698 และมาตรา 699 เป็นโมฆะ มาตรา 685/1 การกำหนดให้ผู้ค้าประกันได้รับประโยชน์จากการที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ให้แก่ลูกหนี้ และมีการชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้วภายในกำหนดเวลาชำระหนี้ตามข้อตกลงนั้น ตามมาตรา 691 หรือการกำหนดให้กระทำการ เมื่อลูกหนี้ผิดนัดให้ชัดเจนว่าเจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้าประกันมิได้ตามมาตรา 686

แต่ก็ยังพบว่ายังมีบางบทบางมาตราที่ทำให้ผู้ค้าประกันที่เป็นบุคคลทั่วไปยังไม่ได้รับความเป็นธรรมและรับได้ความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ ตามความมุ่งหมายของกฎหมายจึงต้องมีการพัฒนามาตรการเกี่ยวกับประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. การบอกเลิกสัญญา

สัญญาการค้าประกันเป็นสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกเรียกว่า ผู้ค้าประกัน เข้าผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 สัญญาการค้าประกันจึงเป็นการค้าประกันการชำระหนี้ด้วยตัวบุคคล ซึ่งมีผลทำให้เจ้าหนี้มีบุคคลสิทธิที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้ โดยบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินทั่ว ๆ ไปของผู้ค้าประกัน ต่างจากกรณีจำนองและจำนำซึ่งเป็นการประกันด้วยทรัพย์สิน ทำให้เจ้าหนี้มีทรัพย์สินสิทธิเหนือทรัพย์สินที่จำนอง หรือจำนำ เจ้าหนี้มีสิทธิบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินนั้นแม้จะเปลี่ยนเจ้าของ (ปัญญา ธนอมรอด, 2562) การประกันด้วยบุคคลเป็นการเอาเครดิตของบุคคลนั้นเป็นประกัน เจ้าหนี้เชื่อในความสามารถของผู้ค้าประกันที่จะชำระหนี้แทนได้เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระ ส่วนการประกันด้วยทรัพย์สินเป็นการเจาะจงเอาตัวทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งมาเป็นประกันการชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงเชื่อในคุณค่าหรือราคาของทรัพย์สินนั้น ที่จะเอาออกขายได้เงินมา

ชำระหนี้ (เสนีย์ ปราโมช, 2562) และการค้าประกันผู้ค้าประกันจะถูกฟ้องให้รับผิดชอบตามสัญญาการค้าได้ก็ต่อเมื่อลูกหนี้ผิดนัด และเจ้าหนี้ได้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้าประกันภายในหกสิบวันนับแต่ลูกหนี้ผิดนัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 686 กรณีมีปัญหาว่า หากในระหว่างที่ลูกหนี้ยังไม่ผิดนัดแต่ผู้ค้าประกันมีทรัพย์สินที่ลดน้อยถอยลงจนไม่สามารถที่จะค้าประกันหนี้ของลูกหนี้ได้ ผู้ค้าประกันก็ไม่สามารถบอกเลิกสัญญาได้ ถ้าสัญญาการค้าประกันนั้นมีการกำหนดระยะเวลา คงมีแต่บทบัญญัติในมาตรา 699 วรรคแรก ที่บัญญัติว่า การค้าประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีจำกัดเวลาเป็นคุณแก่เจ้าหนี้ ท่านว่าผู้ค้าประกันอาจเลิกเสียเพื่อคราวอันเป็นอนาคตได้เท่านั้น ซึ่งไม่เป็นธรรมกับผู้ค้าประกัน

2. การชำระดอกเบี้ยตามสัญญาการค้าประกัน

กฎหมายกำหนดให้ลูกหนี้ต้องชำระดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้ก็เพื่อบรรเทาความเสียหายแก่อีกฝ่ายหนึ่งกับอีกทั้งเป็นการเร่งรัดเพื่อให้มีการชำระหนี้เร็วขึ้นในกรณีที่ฝ่ายใดมีหน้าที่ต้องชำระหนี้แก่อีกฝ่ายมิฉะนั้นจะต้องเสียดอกเบี้ยไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะชำระหนี้เสร็จ ซึ่งเหตุผลการคิดดอกเบี้ยที่กำหนดไว้เป็นเงื่อนไขที่ถูกกำหนดไว้สำหรับเจ้าหนี้และลูกหนี้ แต่เมื่อศึกษาเกี่ยวกับการค้าประกัน กฎหมายกำหนดให้เจ้าหนี้คิดดอกเบี้ย ไว้ในมาตรา 683 ว่าอันการค้าประกันอย่างไม่มีจำกัดนั้น ย่อมคุ้มถึงดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งนี้รายนั้น ส่วนการทำสัญญาการค้าประกัน ผู้ค้าประกันเป็นเพียงเป็นผู้เข้าผูกพันในสัญญาของลูกหนี้ต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ และสัญญาการค้าประกันเป็นเพียงสัญญาอุปกรณ์ หรือสัญญาชั้นสองในการรับผิดชอบ หนี้ที่เกิดขึ้นเป็นข้อสัญญาระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ เมื่อลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ก็มีสิทธิที่จะเรียกดอกเบี้ยเพื่อให้ลูกหนี้ชำระได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ผู้ค้าประกันไม่ได้เป็นผู้ชำระหนี้ ผู้ค้าประกันจึงยังไม่อาจผิดนัดที่เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยได้ตามหลักการดังกล่าว (พลประสิทธิ์ ฤทธิรักษา, 2537)

3. ความรับผิดของคู่สมรสในการทำสัญญา ค้ำประกัน

การค้ำประกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 หมายความว่า บุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ค้ำประกันผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่ง เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ (พจน. ปุชปาคม, 2546) กรณีบุคคลภายนอกซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและยังมิได้สมรส บุคคลนั้นย่อมเข้าทำสัญญาได้ตามที่ตนสมัครใจยินยอม เพื่อรับผิดชอบเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ แต่หากบุคคลธรรมดาซึ่งสมรสแล้วเข้าทำสัญญาค้ำประกัน แม้ไม่มีบทกฎหมายในเรื่องค้ำประกันบัญญัติว่าต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสอีกฝ่ายก่อน และตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว เรื่องการจัดการทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ก็มีได้บัญญัติให้คู่สมรสอีกฝ่ายต้องได้รับความยินยอมก่อน ถึงจะทำสัญญาค้ำประกันได้ เพราะสัญญาค้ำประกันเป็นเรื่องเฉพาะตัวบุคคลที่ยินยอมเข้าผูกพันการชำระหนี้ของลูกหนี้ แต่หากบุคคลที่สมรสแล้วเข้าทำสัญญาค้ำประกัน เพื่อจะต้องรับผิดชอบต่อลูกหนี้ก็อาจมีผลต่อการจัดการทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสได้ กล่าวคือ หากคู่สมรสที่เข้าทำสัญญาค้ำประกันต้องรับผิดชอบในหนี้ที่ลูกหนี้ไม่ชำระ ซึ่งการบังคับทรัพย์สินจะต้องบังคับเอาจากทรัพย์สินส่วนตัวที่เป็นของฝ่ายนั้นก่อน หากไม่พอชำระหนี้ จึงจะบังคับเอาจากทรัพย์สินสมรสที่เป็นของฝ่ายนั้น ตามมาตรา 1488 การที่จะต้องรับผิดชอบในทรัพย์สินซึ่งเป็นสินสมรสจึงเป็นการกระทบสิทธิในทางทรัพย์สินของคู่สมรสอีกฝ่ายที่มีรู้เห็นหรือให้ความยินยอมก่อน เช่น หากทรัพย์สินนั้นเป็นที่ดินซึ่งเป็นสินสมรสที่ได้มาในระหว่างสมรส ทรัพย์สินดังกล่าวอาจมีชื่อของคู่สมรสที่เป็นผู้ค้ำประกันแต่ฝ่ายเดียว ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1475 บัญญัติให้สามีหรือภริยาจะร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของรวมกันในเอกสารนั้นก็ได้ ดังนี้ หากสามีหรือภริยานั้นยังมิได้ร้องขอให้ลงชื่อตนเป็นเจ้าของรวมในเอกสารสินสมรสดังกล่าว สินสมรสนั้นอาจถูกบังคับคดีโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีอาจคิดว่าเป็นสินส่วนตัว

ของคู่สมรสฝ่ายนั้นได้ คู่สมรสอีกฝ่ายจึงอาจเสียหายจากการถูกบังคับคดีได้

ดังนั้น จากประเด็นปัญหาข้างต้น จึงสมควรที่จะหามาตราค้ำครองผู้ค้ำประกันเพื่อก่อให้เกิดความเป็นธรรม ชัดแจ้งและเหมาะสม ทั้งฝ่ายเจ้าหนี้ ลูกหนี้และผู้ค้ำประกัน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอก ตรงตามหลักกฎหมายค้ำประกันซึ่งเป็นสัญญาอุปรณ์หรือสัญญาชั้นสอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกัน
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกันตามกฎหมายของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกันตามกฎหมายของต่างประเทศ
4. เพื่อพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้ำประกันของประเทศไทย

สมมติฐาน

มาตรการทางกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการค้ำประกัน มีปัญหาในการบังคับใช้ความคุ้มครองสิทธิทางกฎหมายของผู้ค้ำประกัน ได้แก่ มาตรการบอกเลิกสัญญาค้ำประกัน มาตรการชำระดอกเบี้ยตามสัญญาค้ำประกัน มาตรการการความรับผิดของคู่สมรสในการทำสัญญาค้ำประกัน มาตรการดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่ธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการค้ำประกัน ประมวลกฎหมายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยครอบครัวประมวลกฎหมายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมสัญญา รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ ให้เกิดการพัฒนามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ค้ำประกันที่เหมาะสมต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้ค้าประกัน
2. ทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้าประกันตามกฎหมายของประเทศไทย
3. ทำให้ทราบสภาพปัญหาของกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้าประกันตามกฎหมายของต่างประเทศ
4. ก่อให้เกิดการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้าประกันของประเทศไทย

วิธีดำเนินการศึกษา

การพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้ค้าประกันของประเทศไทย โดยมีขั้นตอนในการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth-Interview) โดยมีรายละเอียดของแต่ละวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 การวิจัยเอกสาร ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัย โดยศึกษาจากหนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ บทความ รายงานวิจัย และเอกสารอื่น ๆ ที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างฐานความรู้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และประมวลผล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป โดยวิเคราะห์ควบคู่กับการสัมภาษณ์เชิงลึก

2.2 การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) ที่มีแนวคำถามหลักที่ใช้ในการตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา และแนวคำถามเสริมเพื่อเก็บประเด็นและรายละเอียดอื่น ๆ ที่มา

เพิ่มเติมงานวิจัยในส่วนอื่น ๆ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ศึกษาแบ่งประชากรออกเป็น 5 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ 1) กลุ่มผู้พิพากษา 2) กลุ่มนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ 3) กลุ่มสถาบันการเงินและการธนาคาร 4) กลุ่มทนายความ และ 5) กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีส่วนร่วมในการทำสัญญา

ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทเกี่ยวกับกฎหมายค้าประกัน ซึ่งเป็นผู้ที่รู้เห็นหรือมีประสบการณ์ตรงในกระบวนการค้าประกันโดยตรงในลักษณะของประจักษ์พยานทั้ง 5 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน รวม 50 คน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้ตอบคำถามได้อย่างเต็มที่

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Comparative Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลด้วยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (In-Depth-Interview) มาวิเคราะห์ด้วยการหาข้อสรุป

เมื่อตรวจสอบข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์ผสมผสานเพื่อสรุปเป็นข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย และนำข้อค้นพบจากการวิจัยมาอภิปรายผล สรุปปัญหาทั้งหมดที่เป็นต้นเรื่องของ การวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ในลักษณะของการพรรณนาความ สรุปเป็นผลของการศึกษา เพื่อเสนอแนะแนวทางและเสนอแนะหลักการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองผู้ค้าประกัน

ผลการศึกษา

1. ปัญหาการบอกเลิกสัญญาค่าประกัน

จากการสัมภาษณ์สรุปข้อค้นพบได้จากการสัมภาษณ์บุคคลทั้ง 5 กลุ่ม จำนวน 50 คน ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 32 คน เห็นด้วย การบอกเลิกสัญญาค่าประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 699 วรรค 1 บัญญัติในเรื่องการบอกเลิกสัญญาค่าประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีจำกัดเวลาเป็นคุณแก่เจ้าหนี้เท่านั้นผู้ค้าประกันอาจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้เพื่อคราวอันเป็นอนาคต โดยบอกกล่าวความประสงค์นั้นแก่เจ้าหนี้ ส่วนกิจการค่าประกันที่จำกัดเวลาไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายค่าประกันบัญญัติไว้ ซึ่งทำให้เข้าใจได้ว่าการที่ผู้ค้าประกันทำกิจการที่มีกำหนดระยะเวลาผู้ค้าประกันก็ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ทั้งในบทบัญญัติของกฎหมายทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 386 ก็บัญญัติว่า ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยข้อสัญญาหรือโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย การเลิกสัญญานั้นย่อมทำได้ด้วยการแสดงเจตนาอีกฝ่ายหนึ่ง ทำให้ตีความได้ว่าการค่าประกันในกิจการที่ไม่มีกำหนดเวลาไม่อาจบอกเลิกสัญญาได้ เพราะไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจไว้ แต่หลักกฎหมายดังกล่าวในปัจจุบันสมควรเปลี่ยนแปลง เพราะเป็นการไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันที่ต้องรับภาระมากเกินไปเกินความจำเป็น พิจารณาจากหลักสัญญา เห็นว่าสัญญาเกิดจากคำเสนอ คำสนอง ถูกต้องตรงกัน สัญญาก่อให้เกิดหนี้ การทำสัญญาค่าประกันจึงเป็นสัญญาที่ก่อให้เกิดหนี้ เพราะการที่ตนเข้าผูกพันต่อเจ้าหนี้เพื่อการไม่ชำระหนี้ของลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 เมื่อมีสัญญาย่อมต้องผูกพันตามสัญญาต้องยึดถือปฏิบัติตามสัญญา หากผู้ค้าประกันไม่ประสงค์จะค่าประกันก็สามารถบอกเลิกสัญญาได้หากมีข้อตกลงในสัญญา หรือโดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามมาตรา 386 แต่ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายค่าประกันมีแต่มาตรา 699 วรรคแรกบัญญัติว่า การค่าประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีกำหนดเวลาเป็นคุณแก่เจ้าหนี้เท่านั้น ท่านว่าผู้ค้าประกันอาจเลิกเพื่อคราวอัน

เป็นอนาคตได้ โดยบอกกล่าวความประสงค์นั้นแก่เจ้าหนี้ ซึ่งเป็นบทบัญญัติให้สิทธิผู้ค้าประกันใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเพื่อกิจการเนื่องกันไปในอนาคตได้เท่านั้น หากเป็นการค่าประกันที่มีกำหนดเวลา เช่น ค่าประกันการกู้ยืมที่มีกำหนดระยะเวลา การค่าประกันในการที่ลูกหนี้ทำสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สินจากเจ้าหนี้และเป็นสัญญาที่มีกำหนดระยะเวลา หากผู้ค้าประกันไม่ได้มีข้อตกลงแต่แรกในสัญญาว่าให้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ผู้ค้าประกันก็ไม่สามารถจะบอกเลิกสัญญาได้เหมือนดังที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 699 เพราะการค่าประกันนี้ที่มีกำหนดระยะเวลาไม่ใช่กิจการเนื่องกันไปหลายคราวไม่มีจำกัดเวลาเป็นคุณแก่เจ้าหนี้ไม่ต้องด้วยบทบัญญัติดังกล่าว การที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ในกรณีนี้จึงมีความไม่เป็นธรรมในตัวบทกฎหมาย เพราะในขณะที่ทำสัญญาค่าประกันผู้ค้าประกันอาจไม่มีเหตุในการจะเลิกสัญญา แต่หากในระหว่างสัญญามีเหตุจำเป็นในการขอเลิกสัญญา อันเป็นเหตุที่เกิดขึ้นจากผู้ค้าประกันฝ่ายเดียว เช่น ทรัพย์สินของผู้ค้าประกันลดน้อยถอยลงจนไม่อาจจะค่าประกันหรือรับภาระหนี้สินของลูกหนี้ได้หากลูกหนี้ผิดนัดเจ้าหนี้ หากผู้ค้าประกันไม่อาจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาได้ก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม แต่แม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามมาตรา 386 ซึ่งเป็นหลักทั่วไปบัญญัติหลักเรื่องการเลิกสัญญาไว้ 2 กรณี คือ เลิกโดยข้อสัญญากับเลิกโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่หากการเลิกสัญญาเกิดขึ้นโดยคู่สัญญาตกลงเลิกกันหรือเลิกสัญญาโดยข้อตกลงอันเกิดจากคำเสนอและคำสนองถูกต้องตรงกัน โดยมิใช่การใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาตามข้อสัญญาเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวไม่ว่าจะมีสิทธิหรือไม่มีสิทธิตามสัญญา คู่สัญญาก็สามารถตกลงกันได้เสมอ หลักการนี้จึงมีความเป็นธรรมและทำให้ผู้ค้าประกันได้รับความคุ้มครองเสมอ โดยไม่ทำให้เจ้าหนี้เสียหายหรือเสียเปรียบ

2. ปัญหาเกี่ยวกับดอกเบี้ยในสัญญาค่าประกัน

จากการสัมภาษณ์บุคคลทั้ง 5 กลุ่ม รวมจำนวน 50 คน ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 31 คน มีความเห็นว่ากฎหมายควรกำหนดให้ผู้ค้าประกันไม่ต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยผิดนัดพิจารณาได้ดังนี้ สัญญา

คำประกันเป็นสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกเรียกว่าผู้ค้ำประกัน ผู้ก้ำพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 680 วรรคแรก โดยกลุ่มทนายความส่วนใหญ่มองว่า การที่ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบหนี้ที่เป็นดอกเบี้ยและค่าเสียหายด้วยก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับผู้ค้ำประกัน เพราะขณะทำสัญญาผู้ค้ำประกันรับรู้และผูกพันความรับผิดชอบหนี้เงินเท่านั้น ผู้ค้ำประกันจึงไม่ควรต้องรับผิดชอบหนี้ที่เกิดขึ้นเพราะเป็นผลที่เกิดขึ้นในอนาคต จึงควรกำหนดไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน เพื่อความเป็นธรรมกับผู้ค้ำประกัน หรือควรกำหนดให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบจำกัดจำนวน และมีเงื่อนไขเวลาให้ต้องรับผิดชอบหากพ้นเวลาดังกล่าวให้ถือว่าหลุดพ้นความรับผิดชอบ เป็นความเห็นสอดคล้องกับกลุ่มผู้พิพากษาที่เห็นว่านอกจากการกำหนดความรับผิดชอบไว้ในกฎหมายแล้ว ควรระบุในกฎหมายให้เจ้าหนี้และผู้ค้ำประกันสามารถตกลงกันได้ เป็นความสมัครใจของคู่กรณี ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสัญญาว่าด้วยหลักเสรีภาพในการทำสัญญา หลักความศักดิ์สิทธิ์ของการแสดงเจตนา และหลักสัญญาต้องเป็นสัญญา แม้บทบัญญัติกฎหมายในลักษณะคำประกันปัจจุบันจะแก้ไขโดยบัญญัติให้สัญญาคำประกันต้องระบุลักษณะของหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่ค้ำประกัน ไว้ในมาตรา 861 วรรคสองก็ตาม และแม้จะมีบทบัญญัติให้สัญญาคำประกันจำกัดความรับผิดชอบได้ แต่สัญญาคำประกันก็ยังไม่สามารถที่จะตกลงจำกัดเรื่องดอกเบี้ยได้ การค้ำประกันจึงยังไม่สะท้อนความรับผิดชอบที่แท้จริงของผู้ค้ำประกันที่ต้องการที่จะรับผิดชอบตามแนวคิดทฤษฎีเรื่องสัญญา

3. ปัญหาเรื่องความรับผิดชอบของคู่สมรส

จากการสัมภาษณ์บุคคลทั้ง 5 กลุ่ม รวมจำนวน 50 คน ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 31 คน มีความเห็นว่า หากคู่สมรสให้ความยินยอมแล้ว คู่สมรสนั้นไม่ควรต้องรับผิดชอบเพราะเป็นเรื่องเฉพาะตัว ไม่มีเจตนาจะผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ การยินยอมเป็นเพียงการรับรู้รับทราบการที่คู่สมรสทำสัญญาเท่านั้น ในบทบัญญัติกฎหมายลักษณะคำประกันไม่มีบทบัญญัติให้การทำสัญญาค้ำประกันผู้ค้ำประกันจะ

ได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อน ทั้งในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ครอบครัว ก็ได้บัญญัติให้การค้ำประกันสามีและภริยาต้องจัดการร่วมกัน เหมือนการจัดการสินสมรส ตามมาตรา 1476 วรรคแรก การทำสัญญาประกันจึงไม่ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อน แต่การค้ำประกันเมื่อใดผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบตามสัญญาทำให้ผู้ค้ำประกันมีการบังคับทรัพย์สินกับผู้ค้ำประกัน หากทรัพย์สินนั้นเป็นสินสมรส ก็ย่อมมีผลกระทบต่อคู่สมรสของผู้ค้ำประกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เป็นการกระทบกระเทือนสิทธิส่วนตัวของคู่สมรสและกระทบชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัว ทำให้คู่สมรสของผู้ค้ำประกันเสียหายได้ การทำสัญญาค้ำประกันจึงควรที่จะให้คู่สมรสรับรู้และยินยอมด้วย เพื่อลดปัญหาประเด็นข้อพิพาทอีกทางหนึ่ง

สรุปผลการศึกษา

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาหลักเบื้องต้นของสัญญาค้ำประกันจะเห็นได้ว่า สัญญาค้ำประกันเป็นการนำบุคคลภายนอกหรือบุคคลที่สามเข้าผูกนิติสัมพันธ์กับเจ้าหนี้เพื่อให้รับผิดชอบชำระหนี้แทนลูกหนี้ ถ้าลูกหนี้ชำระหนี้ต้องตรงความประสงค์ที่แท้จริงแห่งมูลหนี้ย่อมไม่เกิดปัญหาหรือความเสียหายใด ๆ แต่เมื่อใดที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ ได้ หรือทรัพย์สินไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ หรือมีเหตุอื่นใดจนไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ต่อไปได้ เพื่อให้ได้รับการชำระหนี้ในส่วนที่ขาดเจ้าหนี้จึงต้องเรียกผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้แทนของลูกหนี้ กลายเป็นว่าความรับผิดชอบและภาระหนี้สินของลูกหนี้ตกมาอยู่กับผู้ค้ำประกัน ซึ่งบทบัญญัติกฎหมายไทยในเรื่องนี้และการค้ำประกันกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องชำระหนี้แทนลูกหนี้เสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้และผู้ก้ำพันไปจนกว่าหนี้ประธานจะระงับสิ้นไป หรือหลุดพ้นจากความรับผิดชอบเพราะเหตุอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงบุคคลที่เข้าทำสัญญาค้ำประกัน โดยมากเป็นบุคคลธรรมดาทั่วไป ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมหรือไม่ตรีจิตต่อกัน เช่น บุคคลภายในครอบครัว หรือเพื่อนสนิทของตัวลูกหนี้ เมื่อถูกร้องขอหรือรับทราบถึงปัญหาของ

ลูกหนี้ก็เกิดความเห็นอกเห็นใจต้องการช่วยเหลือลูกหนี้ จึงมีผลให้ผู้ค้าประกันเข้าทำสัญญาโดยไม่ได้นำเงินถึงผลกระทบภายหลังจากการเข้าทำสัญญา และขาดการพิจารณาถึงความสามารถของลูกหนี้ว่ามีความสามารถที่จะชำระหนี้คืนได้หรือไม่ หรือแม้กระทั่งประเมินตนว่าเกินกว่าความสามารถและรายได้ของตัวผู้ค้าประกันเองหรือไม่ ผลที่ตามมา คือผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบหนี้แทน ลูกหนี้ให้แก่เจ้าหนี้เสมือนหนึ่งว่าตนเป็นลูกหนี้เสียเอง เป็นสาเหตุให้ผู้ค้าประกันจำนวนมากต้องตกเป็นบุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวหรือบุคคลล้มละลาย จนส่งผลกระทบต่อระบบครอบครัวอันเป็นรากฐานของสังคมและระบบเศรษฐกิจ และทำให้เจตนาธรรมของกฎหมายในเรื่องการค้ำประกัน ไม่สามารถที่จะให้ความคุ้มครองแก่ผู้ค้าประกันซึ่งเป็น บุคคลธรรมดาทั่วไปได้อย่างแท้จริง อนึ่ง แม้ว่าการค้ำประกันจะเป็นสัญญาที่มีการใช้อย่างแพร่หลายและยังคงมีปัญหาทางกฎหมายและข้อเท็จจริงของการค้ำประกัน

อภิปรายผล

สภาพปัญหาที่พบเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองผู้ค้าประกัน ดังต่อไปนี้

ประการที่หนึ่ง ปัญหาการบอกเลิกสัญญาผู้ค้าประกัน การบอกเลิกสัญญาในกรณีที่ทรัพย์สินของผู้ค้าประกันลดน้อยถอยลง พบว่าข้อกฎหมายไม่มีการกำหนดให้ผู้ค้าประกันบอกเลิกสัญญาได้ เพราะหนี้ที่ค้ำประกันย่อมมีมูลค่าลดลงไม่เหมาะสมเนื่องจาก การค้ำประกันคุณสมบัติของผู้ค้าประกันเกิดจากความน่าเชื่อถือในฐานะการเงิน ในฐานะทางสังคมของผู้ค้าประกัน หากฐานะทางสังคมของผู้ค้าประกันด้อยลงและต้องการปลดภาระค้ำประกัน ก็สามารถบอกเลิกสัญญาได้ แต่ควรให้ลูกหนี้หาผู้ค้ำประกันรายใหม่ที่มีคุณสมบัติให้เจ้าหนี้พิจารณา และการค้ำประกันตามมาตรา 680 กำหนดลักษณะผู้ค้ำประกันต้องผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้แทนลูกหนี้ แม้ว่าการค้ำประกันไม่ได้ใช้คุณสมบัติค้ำประกัน เพียงแต่ผู้ค้ำประกันต้องนำทรัพย์สินที่มีอยู่มาชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ แต่หากระหว่างสัญญาผู้ค้ำประกันบางช่วงเวลาอาจมีเหตุการณ์เกิดขึ้นกับผู้ค้ำ

ประกัน การที่ผู้ค้ำประกันตกเป็นผู้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถเท่ากับคุณสมบัติของผู้ค้ำประกันเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะไม่อาจจัดการงานของตนเองและผู้อื่นได้ ส่งผลต่อการชำระหนี้ ดังนั้นกฎหมายจึงควรกำหนดให้สิทธิผู้ค้ำประกันบอกเลิกสัญญาผู้ค้ำประกันได้

ประการที่สอง ปัญหาดอกเบี้ยในสัญญาผู้ค้ำประกัน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะ 11 ว่าด้วยการค้ำประกัน มาตรา 683 การค้ำประกันอย่างไม่จำกัดนั้นย่อมคุ้มครองถึงดอกเบี้ยและค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์ของหนี้ นั้น กฎหมายกำหนดให้ผู้ค้ำประกันแบกรับภาระมากเกินไป เป็นมาตรการที่กำหนดก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกัน การรับผิดชอบในดอกเบี้ยผิดนัด ตามมาตรา 686 ควรเป็นหน้าที่ของลูกหนี้ เนื่องจาก ดอกเบี้ยผิดนัดเกิดจากความผิดของลูกหนี้จึงไม่สมควรอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน หากให้ผู้ค้ำประกันรับผิดชอบกำหนดเฉพาะกรณีที่ผู้ค้ำประกันผิดนัดเท่านั้น และนอกจากผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบในดอกเบี้ยที่เกิดจากการผิดนัดตามมาตรา 686 กฎหมายกำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระค่าภาระติดพันอันเป็นหนี้อุปกรณ์ตามมาตรา 683 กฎหมายให้ประโยชน์แก่เจ้าหนี้มากเกินไปควรเป็นภาระผูกพันของผู้กู้ที่จะต้องรับผิดชอบไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้ำประกันหนี้อุปกรณ์ไม่ใช่หนี้ประธาน ซึ่งไม่ใช่ภาระหนี้หลักของสัญญาควรแยกออกเป็นหนี้เฉพาะส่วนตามวัตถุประสงค์ของคู่สัญญาเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการรับผิดชอบหนี้

ประการที่สาม ปัญหาความรับผิดของคู่สมรส สัญญาผู้ค้ำประกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 680 กำหนดหลักเกณฑ์ ผู้ค้ำประกันต้องเป็นบุคคลภายนอกแต่ไม่ได้กำหนดเงื่อนไขพิเศษสำหรับผู้ค้ำประกันที่มีคู่สมรส การค้ำประกันเป็นการผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ นั้น ซึ่งการชำระหนี้ย่อมกระทบกระเทือนถึงความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัว และอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคู่สมรสได้ด้วยเหตุนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่บุคคลในครอบครัวของผู้ค้ำประกันโดยเฉพาะคู่สมรสที่ต้อง

ช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในครอบครัว ด้วยเหตุการณ์ให้
คู่สมรสเข้ามาให้ความยินยอมจึงเป็นเรื่องสำคัญใน
การทำสัญญาค้ำประกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง มาตรการทางกฎหมาย
ในการคุ้มครองผู้ค้ำประกัน ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบ
และสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้
ต่อไป ดังนี้

1. แก้ไขใหม่ มาตรา 699/1 กรณี ผู้ค้ำ
ประกันมีทรัพย์สินลดลงถึงขนาดไม่สามารถชำระหนี้
แทนลูกหนี้ได้ ผู้ค้ำประกันอาจบอกเลิกสัญญาค้ำ
ประกันและเจ้าหนียินยอม

มาตรา 699/2 ผู้ค้ำประกันตกเป็นบุคคลไร้
ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ผู้อนุบาล
หรือผู้พิทักษ์มีสิทธิขออนุญาตต่อศาลให้บอกเลิก
สัญญาค้ำประกันต่อเจ้าหนี้ได้

เอกสารอ้างอิง

- ปัญญา ธนอมรอต. (2562). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำน่า พิมพ์
ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- พจน์ ปุษปาคม. (2546). อธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำน่า สิทธิยึด
หน่วงและบุริมสิทธิ. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณาการ.
- พลประสิทธิ์ ฤทธิ์รักษา. (2537). กฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์ การห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา.
กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- เสนีย์ ปราโมช. (2562). คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยค้ำประกัน จำนอง จำน่า.
กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

2. แก้ไขมาตรา 683 อันค้ำประกันอย่างไม่มี
จำกัดนั้นยอมค้ำถึงดอกเบี้ย แต่ไม่ค้ำถึงดอกเบี้ยผิด
นัด ค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่า
ภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นด้วย

3. แก้ไข มาตรา 680 อันว่าค้ำประกันนั้น
คือ สัญญาซึ่งบุคคลภายนอกคนหนึ่ง เรียกว่า ผู้ค้ำ
ประกัน ผูกพันตนต่อเจ้าหนี้คนหนึ่งเพื่อชำระหนี้ใน
เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ นั้น อนึ่ง สัญญาค้ำประกันนั้น
ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลง
ลายมือชื่อผู้ค้ำประกันเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้อง
ให้บังคับคดีหาได้ไม่

การทำสัญญาค้ำประกันต้องได้รับความ
ยินยอมจากคู่สมรส หากคู่สมรสไม่ให้ความยินยอม
ขณะทำสัญญา เจ้าหนี้ไม่สามารถเรียกชำระหนี้จาก
สินสมรส คู่สมรสที่ให้ความยินยอมไม่ต้องรับผิดชอบ
ร่วมรับผิดชอบในสัญญาด้วย